

[Udenrigsministeren.]

hammel, og jeg finder, at vi under de drøftelser, der skal finde sted i slutningen af denne og i begyndelsen af næste uge på Nordisk Råds møde i Oslo, med styrke skal fremføre, at der i hvert fald fra dansk side er et levende ønske om, at de nordiske lande, så vidt det overhovedet kan gøres, søger deres problemer løst i fællesskab og, hvor det ikke er muligt, søger deres problemer løst på en koordineret måde, således at vi søger at hjælpe hinanden og under alle omstændigheder undgår at komme til at skade hinanden i de videre forhandlinger.

Det ærede medlem hr. Rosing gjorde nogle bemærkninger om Grønlands særlige stilling med hensyn til Danmarks eventuelle medlemskab i fællesmarkedet. Jeg lyttede med stor interesse til det ærede medlems bemærkninger. Jeg har også med stor interesse læst de betragtninger, som direktør Hans C. Christiansen fra den kgl. grønlandske handel har fremført. Vi er i øjeblikket i udenrigsministeriet i færd med at overveje disse betragtninger, og jeg vil ikke finde det rigtigt at udtale mig om dem, før vi har tilendebragt disse overvejelser. Jeg kan måske sige så meget, at de betragtninger, som er fremført både af direktøren og af det ærede medlem, har gjort et ikke ringe indtryk på os i de interne drøftelser, vi har haft. Nogen endelig afklaring foreligger der altså ikke endnu, og jeg finder ikke, det er rigtigt at komme med nogen udtalelse, før det er tilfældet.

Det ærede medlem hr. Poul Møller sagde, at det, vi nu står over for, er en varetagelse af Danmarks interesser i en lang række forhandlinger om spørgsmål, som man måske tidligere var tilbøjelig til at betragte som lidt mindre, fordi vi stod midt i de store, afgørende forhandlinger om en eventuel tilslutning til fællesmarkedet. Deri er jeg helt enig med det ærede medlem, og jeg er helt enig i, at der ikke ligger nogen stor løsning lige omkring hjørnet, som vi kan samle op og dermed klare vore problemer. Jeg tror, at det, der ligger foran os, er en lang række trælse og besværlige forhandlinger, og at det, vi kan hive ud af de enkelte forhandlinger, vil være forholdsvis beskedent; men forhåbentlig vil summen af de mange bække små til sidst blive sådan, at der derigennem opnås en vis kompensaa-

tion for det tab i eksport sydpå, som vi må se i øjenene vil komme.

I de forhandlinger — det vil jeg gerne understrege — indgår også drøftelserne med den vesttyske forbundsregering på grundlag af langtidsaftalen. Langtidsaftalen er sluttet, uden at der i den er nogen fællesmarkeds klausul. Vi må derfor mene, at det, der står i langtidsaftalen, fortsat er forpligtende for såvel den vesttyske som den danske regering. Vi har et permanent tysk-dansk regeringsudvalg, der følger udviklingen i samhandelen mellem Danmark og Tyskland, og vi har til hensigt, så hurtigt vi kan få det arrangeret, at få en mere generel drøftelse med den vesttyske forbundsregering om de problemer, der er opstået og vil opstå i samhandelen mellem Danmark og Tyskland. Det bliver et af de mange forhandlingsled, som vi nu skal i gang med, og jeg håber, at debatten i dag kan opfattes på den måde, at der er det, vi med folketingsprogbrug plejer at kalde „bred tilslutning“, til den forhandlingsrunde, regeringen nu skal ind i.

K. B. Andersen: Jeg skal ikke forlænge debatten særligt efter det meget udførlige svar, den højtærede udenrigsminister har givet på en hel del af de kontante markedsproblemer, der blev fremdraget tidligere på dagen.

Når det ærede medlem hr. Per Federspiel, som i øvrigt ikke på nogen måde forsøgte at grave grøfter — jeg håber heller ikke, jeg gør det med det svar, jeg giver her, for det indbyder situationen ikke til — sagde, at vi skulle have været i fællesmarkedet så tidligt som muligt, og brugte den vending, at vi burde for længst have været der, er det vel korrekt at gøre opmærksom på — det er ikke det ærede medlem, jeg gør opmærksom derpå, for jeg ved nok, at det ærede medlem ved det — at det ikke er sådan, at vi kunne have haft det ligesom i tilgift til den situation, vi har. Var vi kommet i fællesmarkedet på et meget tidligt tidspunkt, ville vi formentlig have stået i et fællesmarked uden Norge, uden England, uden associering til de stater, vi nu har forbindelse med, og så ville vi have set en hel række toldmure vokse op, som vi ikke har nu. Vi ville have set toldbarrierer ligge, om jeg så må sige, rundt om Skagerrak både